

117

ירושלים, 20.2.45

בבקר בא אלי בא-כוח עקיבא (קבוצתו של אורנסטיין)

בסענה שהם אינם מאורגנים בשום ספלגה, אך מתיחסים באהדה לאלה העוסדים בראש המפעל - גם בהסתדרות הציונית וגם בהסתדרות העובדים, אך חסר להם הקשר הישיר לסניהם, ואין להם כל אינפורמציה על הנעשה, ולכן בקשתם: יתנו להם אפשרות להסתתף בועד הפועל הציוני ובוועד הפועל של ההסתדרות, ותוגש להם עזרה לפעולתם בקרב הנוער, אולי אפשר לסדר שיהיה להם חבר במועצת ההסתדרות ותהיה להם דעה מייצגת בועד הפועל של ההסתדרות, ויותר: להם חלק במסלחת לחו"ל לתנועת החלוץ.

אמרתי להם, שאם הם מעונינים בידיעות על הנעשה אפשר למצוא חבר הועד הפועל אשר יסכים למסור להם מפעם לפעם אינפורמציה, כי אני יודע אם אפשר למצוא דרך חוקית לסידור הנראה להם, ואשר להסתתפות בשליחות לחו"ל, אני מציע להם להמציא את דבריהם אלה בכתב.

אחריהם באה מסלחת של מו"ל בהרכב סברסקי, א. ראובן קס, שרבק, מכס (הקבוץ המאוחד), חנוך (הסומר הצעיר) וקורנפלד, אני הזמנתי לשיחה זו את משה גרדון, כי תלונותיהם הם נגד הועדה המסללית לחלוקת הניר להדפסת הספר העברי, שהוא מטעם מזכירה.

פתח סברסקי שאמר שאמנם עיקר תלונותם היא נגד המסללה המקפחת את הספר העברי, אבל בחלוקת אותה כמות מועטה של נייר, 30 טון לשנה, יסנו גם כן עוול וקפוח. בועדה בין שבעת חבריה יש למו"לים רק בא כוח, כאשר מצד הסוכנות מסתתפים שני באי-כוח - ב"כ מוסד ביאליק וגם ב"כ מוסד הרב קוק, ומסתתפים עוד בא-כוח הסופרים, 3 באי כוח מחלקת החינוך המסללית והאוניברסיטה, ואחד אינו יכול לעמוד נגד הטטה, וזה מביא לידי מצב בלתי נעים, כי פה מיוצגים אינטרסים, מוסד ביאליק מוציא ספרים ע"י אחרים, וכן מוסד הרב קוק, יש גם עידוד למו"ל שאינם בהתאגדות. כאשר ההתאגדות הגישה מפתח מיוסד על הותק ומספר הספרים שהוציאו, הועדה הכניסה לתוכו שינויים כאלה, שאי אפשר היה להכירו.

הם דורשים שינוי הועדה, שני באי כוח לסו"לים, מוסדות הסול"ים של הסוכנות ייכנסו להתאגדות הסו"לים, הסדר סוק הספר, סמירת המפתח כמו טעובד על ידי ההתאגדות.
אמרתי שלא אוכל להכנס לפרטים, אני רוצה לסמוע רק מה היא תלונתם נגדנו.

מ כ ס : אל תתערב הועדה בחלוקה הפנימית של הנייר, תקציב להתאגדו את חלקה, ואנחנו נסדר בינינו. יש סו"ל פרטיים המקבלים 100% מרצונם, לעומת סו"לים מאוגדים בהתאגדות רק 10%-15%; בין מקבלי הכל מוסד ביאליק, הוצאת התנ"ך של"ג ועוד בודדים, לעומת זאת הקבוץ הסאוח וספרית הזועלים מקבלים רק כ-10%, זה מקשה, מסייע על מחיר הספר וכו'.
ס. גרדון: קשה בזמן קצר להגיב על הדברים האלה. יש פה אינסונאציה, על זה לא אניב פה.

הועדה מורכבת משלושה ממונים מטעם הממשלה, ארבעה מטעם הסוכנות: בא-כוח אגודת הסופרים, הסו"לים, מוסד הרב קוב והסוכנות, איני בשם מוסד ביאליק, מוסד ביאליק דורש שאני אסתלק, אין אני מייצג שם לא האינטרסים של מוסד ביאליק ולא אינטרסים פרטיים. התאגדות הסו"לים מאגדת את רוב הסו"לים, אבל לאו דווקא החשובים ביניהם, למשל עם עובד, אמנות, מוסד ביאליק אינם בהתאגדות, לא אכנס בנימוקים. הקשה ביותר הוא סמו"לים חושבים שכל היוטבים שם הם מעונינים מי בזאת ומי בזאת.
הודעתי לי שאין לי כל אפשרות להכנס לפרטים אלה, וביחוד היום (יום תצת הידיעה המפוצצת של יו.ס. בענין עתיד הארץ).